

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

Ігор РОМАНЮК

« ___ » _____ 2024 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня "бакалавр" на основі раніше здобутого ступеня бакалавра чи магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Спеціальність: 242 "Туризм і рекреація"

Освітньо-професійна програма: "Туризм"

Харків - 2024

ВСТУП

Фаховий іспит проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін за відповідною освітньо-професійною програмою.

Фаховий іспит проводиться в усній формі з використанням трьох теоретичних питань, що наведені у білетах.

Час на підготовку до відповіді складає 30 хвилин.

Для складання випробування вступник може використовувати ручки, олівці, лінійку, калькулятор. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту вступнику використовувати суворо забороняється.

У разі порушення зазначених вимог, а також при виявленні проявів несамостійної підготовки до відповіді, голова фахової атестаційної комісії має право видалити вступника з випробування з виставленням йому загальної незадовільної оцінки.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ІСПИТУ

Рівень знань кандидата на навчання за результатами відповіді оцінюється за стобальною шкалою (від 100 до 200) за такими критеріями:

Кількість балів	Критерії, за якими оцінюється відповідь
190 – 200	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила в конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією а мовну культуру.
189-160	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому можливі 1-2 негрубі помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією.
135-159	Кандидат на навчання показав знання основного матеріалу, але не розкрив його деталей, припустився при цьому 2-3 грубих помилок, або дав неточні формулювання.
100-134	Кандидат на навчання знає незначну частину програмного матеріалу, у відповідях на теоретичні та практичні питання припускається грубих помилок, слабо володіє спеціальною термінологією.
0-99	Кандидат на навчання не знає значної частини програмного матеріалу, не може надати відповіді на теоретичні та

практичні питання, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру.

В разі отримання кандидатом на навчання менше 100 балів, фаховий іспит вважається не складеним, а такій особі відмовляється в подальшій участі в конкурсі на зарахування на навчання.

2.1. Перелік питань з навчальної дисципліни

«Краєзнавство, країнознавство та географія туризму»

1. Краєзнавство як навчальна дисципліна та науковий напрям.
2. Теоретико-методологічні засади краєзнавства.
3. Історичні аспекти туристичного краєзнавства.
4. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.
5. Методологічні основи туристичного країнознавства.
6. Сучасні світові тенденції.
7. Країни Європи.
8. Короткий огляд країн з високим рівнем розвитку туризму.
9. Туризм як соціальне явище.
10. Туристські ринки і послуги в туризмі.
11. Рекреаційне та туристичне районування.

2.2. Перелік питань з навчальної дисципліни

«Основи туризмознавства»

1. Роль і значення туристичної діяльності в сучасному світі.
2. Туризм як ключова складова національної економіки.
3. Історія розвитку світового та національного туризму.
4. Умови та фактори розвитку туризму.
5. Форми та види туристичної діяльності.
6. Індустрія туризму як міжгалузевий комплекс.
7. Розробка туристичного продукту.
8. Дослідження туристичного ринку.
9. Гендерний аспект туристичної діяльності.
10. Світова туристична політика.
11. Туристична політика України.
12. Правові й організаційні засади туристичної діяльності.
13. Безпека туристичної діяльності.
14. Професійна діяльність в туризмі.

2.3. Перелік питань з навчальної дисципліни

«Інформаційні системи та технології в туристичній галузі

1. Поняття інформація, інформатика та інформаційні технології. Загальні відомості.
2. Електронні таблиці, як клас прикладного програмного забезпечення, Типові сфери їх застосування.

3. Типовий інтерфейс електронної таблиці, Комірки та робочі аркуші. Адресація комірок в ЕТ.
4. Введення даних в електронних таблицях, типові формати, форматування даних.
5. Обчислення в середовищі ЕТ. Робота з формулами та функціями. Синтаксис типової функції.
6. Представлення табличних даних в графічному вигляді. Типи діаграми.
7. Поняття бази даних, поля та записи, особливості створення баз даних в середовищі електронної таблиці.
8. Локальні та глобальні комп'ютерні мережі, поняття протоколу. Основні базові топології комп'ютерних мереж.
9. Загальне представлення про мову гіпертекстової розмітки HTML. Типова структура HTML документу.
10. Синтаксис HTML, поняття тегу. Основні теги для форматування тексту. Використання CSS для оформлення Web-сторінок.

2.4. Перелік питань з навчальної дисципліни «Підготовка з надання домедичної допомоги»

1. Гостра дихальна та серцево-судинна недостатність.
2. Патогенез травм механічного походження. Рани та їх класифікація.
3. Термічні травми. Термічний опік, тепловий удар та відмороження, гіпотермія. Електротравма.
4. Отруєння небезпечними хімічними речовинами. Отруєння продуктами харчування. Біологічні отруєння.
5. Термінальні стани.
6. Підтримка життєво важливих функцій організму при порушенні дихання та кровообігу.
7. Порядок проведення серцево-легеневої реанімації при зупинці дихання та кровообігу. Правила використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора.
8. Способи зупинки зовнішньої масивної кровотечі.
9. Перев'язувальний матеріал. Техніка накладання пов'язок. Порядок накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла
10. Поняття іммобілізації. Технічні засоби іммобілізації та правила користування ними.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

3.1. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни «Краєзнавство, країнознавство та географія туризму»

1. Блій де. Г. Географія: світи, регіони, концепти / Блій де. Г., Муллер П. ; пер. з англ. ; передмова та розділ «Україна» О. Шаблія. – К. : Либідь, 2004. – 740 с.
2. Голубко В. Історичне краєзнавство : навч. посіб. / В. Голубко,

С. Качарба, А. Середняк. – Ч. І. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – 130 с.

3. Домбровська С.М. Краєзнавство, країнознавство та географія туризму : опорний конспект лекцій [для всіх форм навчання спец. 242 «Туризм»] / С.М. Домбровська. – Х. : НУЦЗУ, 2019. – 319 с.

4. Дорошко М.С. Країнознавство. Країни СНД : навч. посіб. / М.С. Дорошко. – К. : МАУП, 2007. – 286 с.

5. Жванко Л.М. Краєзнавство : конспект лекцій (для студ. усіх курсів ден. і заоч. форм навчання напрямів підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 «Облік і аудит», 6.030601 «Менеджмент») / авт.: Л.М. Жванко ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2010. – 163 с.

6. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / Є.В. Панкова. – К. : Альтерпрес, 2003. – 352 с.

7. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / А.Ю. Парфіненко. – Х. : Бурун-книга, 2009. – 288 с.

8. Петринка Л.В. Географія туризму / Л.В. Петринка. – Х. : Основа, 2011. – 96 с.

9. Покоłodна М.М. Туристське краєзнавство : навч. посіб. / М.М. Покоłodна, Л.Д. Божко ; Харк. нац. ун-т міськ. Госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 310 с.

10. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / за ред. В.Ф. Семенова. – Одеса : «Атлант» ОДЕУ, 2010. – 340 с.

3.2. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни «Основи туризмознавства»

Базова література:

1.Абрамов В. В. Історія туризму: підруч./ В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур. – Харків : Видавництво «Форт», 2010. 286 с.

2.Домбровська С.М., Помаза-Пономаренко А. Л., Рибальченко Н.П. Туризм і право на нього в контексті гарантування безпеки: монографія. Х.: НУЦЗ України, 2022. 272 с.

3.Жарков Г. Н. Правове забезпечення міжнародного туризму: навч.-практ. посібник / Г. Н. Жарков. – К.: Кондор, 2004. 486 с.

4.Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2003. 300 с.

5.Леоненко Н. А. Державне регулювання туристичної сфери: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2021. 325 с.

6.Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2017. 153 с.

7.Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упор. М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.

8.Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покоłodна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. – Х.:ХНАМГ, 2008. 541 с.

9. Організація туризму: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 448 с.
10. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід: монографія / кол. авт., за ред. А.Ю. Парфіненка. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. 280с.
11. Пересічний О. В. Готельно-ресторанний бізнес, стан та перспективи розвитку. / О. В. Пересічний. – К.: Знання. – 2007. 430 с.
12. Писаревський І. М. Матеріально-технічна база готелів: підручник / І. М. Писаревський, А. А. Рябев. – Х.: ХНАМГ, 2009. 276 с.
13. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів: Підручник / І. М. Писаревський, М. В. Тонкошкур; Харків. нац. ун-т. міськ. госпва. – Харків.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2011. 304 с.
14. Про туризм: Закон України № 1282-IV – ВР від 18.11.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 13. С. 180.
15. Про схвалення стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження КМУ від 16.03. 2017 № 168-р // База даних «Урядовий портал» / КМ України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>
16. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов ; за заг. ред. проф. В. Г. Герасименка. – Одеса: Астропринт, 2013. 304 с.
17. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник. – К.: «Рокор», 2001. 200 с.
18. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / Т. Г. Сокол. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.
19. Тонкошкур М. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація туризму» (Основи туризмознавства) (для студентів 1-2 курсу денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.140103 – Туризм) / М. В. Тонкошкур, В. В. Абрамов, Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 134 с.
20. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / [В.К. Федорченко, В.С. Пазенок, О.А. Кручек та ін.]. – К.: ВЦ «Академія», 2013. 368 с.
21. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку / Ткаченко Т. І., Костіна О. М., Рачко В. І. та ін. Тернопіль, «Терно-граф», 2008. 976 с.

Додаткова література:

1. Державне управління забезпеченням гендерної рівності в Україні : монографія / С. М. Домбровська, В. М. Мороз, Л. М. Грень, Н. А. Леоненко, С. А. Мороз. Харків : НУЦЗУ, 2018. 251 с.
2. Домбровська С. М., Леоненко Н. А. Державне регулювання розвитку туристичної інфраструктури України. *Вісник Національного університету цивільного захисту України* : зб. наук. пр. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2020. Вип. 1 (12). С. 134–141.

3.Леоненко Н. А. Організаційний механізм державного регулювання туристичної сфери. *Держава та регіони*. Серія : Державне управління / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя : КПУ, 2019. № 1 (65). С. 66–69.

4.Леоненко Н. А. Правовий механізм державного регулювання туристичної сфери України. *Публічне управління та митне адміністрування*. Дніпро : Ун-т митної справи та фінансів, 2019. № 1 (20). С. 69–75.

5.Леоненко Н. А. Економічний механізм державного регулювання туристичної сфери України. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування* : електрон. наук. фах. вид. Херсон. нац. техн. ун-ту. 2019. № 1. URL: <http://www.irbis-nbu.gov.ua>.

6.Леоненко Н. А. Фінансовий механізм державного регулювання туристичної сфери України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія : Державне управління. Київ, 2019. Т. 30 (69), № 2. С. 66–69.

7.Леоненко Н. А. Напрями удосконалення механізмів державного регулювання туристичної сфери України. *Вісник Національного університету цивільного захисту України* : зб. наук. пр. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2019. Вип. 1(10). С. 134–141.

8.Леоненко Н. А. Державне регулювання системи підготовки фахівців у сфері туризму та перспективи їх подальшого працевлаштування. *Публічне управління і адміністрування в Україні* : наук. журн. Одеса : Причорномор. НДІ економіки та інновацій, 2020. Вип. 16. С. 63–66.

9.Парфіненко А. Ю. Сучасний стан та стратегічні пріоритети розвитку туристичної політики України / А. Ю. Парфіненко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2013. №1086. С.156–163.

10.Стецько Н. Основні поняття і визначення туризму як сфери діяльності. Наукові записки ТНПУ. Серія Рекреаційна географія і туризм. 2011. № 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/NZTNPU/geogr/2011_1/4/002Stetsko.pdf

11.Федорченко В. К. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. / В. К. Федорченко, І. М. Мініч – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.

3.3. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туристичній галузі»

1.Маляров М.В. Основи інформаційних технологій [Електронний ресурс]: Курс лекцій / М.В. Маляров, В.В. Христин, М.М. Журавський. – Харків: НУЦЗУ, 2019. –184 с. – Режим доступу: http://www.itasbit.ho.ua/files/metod_OIT/Kurs_lek_OIT.pdf

2.Комп'ютерні мережі та телекомунікації : навч. посібник / В. А. Ткаченко, О. В. Касілов, В. А. Рябик. – Харків: НТУ "ХПІ", 2011. – 224 с.

3.Інформатика та інформаційні технології у цивільній безпеці: Практикум / [Маляров М.В, Гусева Л.В., Паніна О.О. та ін.]; Під заг. ред. М.В. Малярова. - Харків: НУЦЗ України, 2015. - 330 с. (електронна бібліотека НУЦЗУ) – Режим доступу: http://www.itasbit.ho.ua/files/Praktikum_2012.pdf

4.Обробка інформації за допомогою пакету LibreOffice: практикум. Частина 1. LibreOffice Calc / Маляров М.В., Христич В.В., Гусева Л.В., Паніна О.О. – Х.: НУЦЗУ, 2021. – 116 с. (електронна бібліотека НУЦЗУ) – Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/13120>

5.Web-технології та Web-дизайн : застосування мови HTML для створення електронних ресурсів: Навч. посібник /Бородкіна І.Л., Бородкін Г.О. -К: Ліра-К, 2020. -212 с. ISBN:978-617-7844-14-2

6.Как создать сайт. Комикс-путеводитель по HTML, CSS и WordPress. / Купер Н., -М: МИФ, 2019. -264 с. ISBN:978-5-00100-914-6

7.Практикум для користувачів персональних комп'ютерів: Посібник для студентів неспец. ф-тів. / Левшин М.М. – Тернопіль:НК Богдан, 2004 – 244 с. ISBN: 966-692-623-7

8.Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посібник / Буйницька О.П. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. 240 с. ISBN: 978-611-01-0996-3

9.Інформатика: Excel та Basic for Application: навч. посібник / Лопотко О.В. – Львів: «Магнолія 2006», 2021. 272 с. ISBN 978-966-2025-96-5

10.Основи інформатики та обчислювальної техніки: Підручник / Іванов В.Г. -Х: Видавництво «Право», 2015. -312 с. ISBN: 978-966-458-371-5

11.Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології. Посібник. За редакцією д.е.н. проф. О.І. Пушкаря., –К.: Видавничий центр «Академія», 2001 –696 с.

12.Основи інформатики. Підручник. І.О. Яковлева., –Х., 2003 –186 с. (бібліотека НУЦЗУ). – Режим доступу: http://www.itasbit.ho.ua/files/Osnovi_informatiki.rar

3.4. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туристичній галузі»

Базова:

1. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. Практичний посібник. / Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Дрозденко Н.В., Іскра Н.І., Макаренко А.М., Стрюк М.П., Терент'єва А.В. // К.: Видавництво – друкарня 2016. 151 с.

2. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. 216 с.

3. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник / Б. Д. Халмуратов, П. Б. Волянський – К.: Центр учбової літератури, 2016. 208 с.

4. Довідник з надання медичної допомоги потерпілим при дорожньо-транспортних пригодах. Київ, 2004.
5. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О. Фундаментальні основи медичних знань. Курс лекцій. Частина І. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2006 р.
6. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О. Перша медична допомога. Курс лекцій. Частина ІІ. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2006 р.
7. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О., Семків О.М. Загальні принципи надання першої медичної допомоги та правила поведінки в осередках катастроф. Курс лекцій. Частина ІІІ. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2007 р.
8. Олійник П.В. та інш. Перша медична допомога. – Львів.: «Спалом», 2004 р.
9. Екстрена медична допомога травмованим на дошпитальному етапі: навчальний посібник. В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін..– Київ. – 2016.400 с.

Допоміжна:

1. Екстренна медична допомога / За ред. Г.Г. Рощина. – К.: Поліграф. книга, 2009. 138с.
2. Медицина екстремальних ситуацій: Навч. посіб. / Б.Р. Богомольний, В.В. Кононенко та ін. – Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. - 412 с.
3. Медицина надзвичайних ситуацій: Навч. посіб. / В.С. Тарасюк та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2010. 526 с.
4. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях. За ред. В.С. Тарасюка - Вінниця: Нова книга, 2007. 144 с.
5. Свиридова О.І. Анатомія людини: Підручник / За ред. І.І. Бобрика. - К.: Вища шк., 2001. 399 с.
6. Тітов І.І., Волошинський О.В., Глушко Л.В., Дацюк О.І. Алгоритм надання невідкладної допомоги у критичних станах: Навчальний посібник / Вид. 3-є. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2009. 256 с.
7. Чаплик В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Збірник законодавчих і нормативних актів: навч. посіб. / В.В. Чаплик, П.В. Олійник, Я.І. Пилипів, В.Ф. Кузьменко. – К.: Медицина, 2010. 376 с.
8. Швидка та невідкладна медична допомога / За ред. І.С. Зозулі та І.С. Чекмана. - К.: Здоров'я, 2002. 768 с
9. Дубицький А.Ю., Семенов І.О., Чепкій Л.П. Медицина катастроф. – Київ: «Здоров'я», 1993 р.
10. Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: навчальний посібник. Близнюк М.Д., Волянський П.Б., Гафарова М.Т., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Іскра Н.І., Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Матяш В.І., Сацик С.П., Терент'єва А.В. – К.: ІДУЦЗ, 2016. 359 с.

Інформаційні ресурси:

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10. 2012р. № 5403 –VI.

2. Наказ МНС України від 18.103.2005 р. №120 «Про організацію навчання медичних та немедичних працівників з надання медичної допомоги в екстрених ситуаціях».

3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.04.2024, 2801-ХІІ (ст.37).

4. Закон України «Про екстрену медичну допомогу», від 01.01.2024 р. №5081-VI.

5. Наказ МОЗ «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», від 09.03.2022 №441.

6. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 5 липня 2012 р. № 5081V1.

Голова фахової атестаційної комісії:

Неллі ЛЕОНЕНКО